

Nokian kaupunki
PL 2
37100 Nokia

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA

Nokian kaupunki hakee ympäristölupaa Nokian yhteispuhdistamolle, joka koostuu kahdesta jäteveden puhdistamosta. Hankkeessa yhdistetään Nokian kaupungin Kullaanvuoren jäteveden puhdistamon ja Georgia-Pacific Nordic Oy:n Nokian paperitehtaan jätevedenpuhdistamoiden jätevesien käsittely. Yhdyskuntajätevesien puhdistusprosesseihin lisätään esikäsittely, ja puhdistamoiden välille rakennetaan noin 300–400 metrin pituiset siirtolinjat ja tieyhteydet. Biolietteen ja kuitulietteen kuivaukset ovat erillisiä. Hanke sijaitsee Nokianvirran rannalla. Kullaanvuoren puhdistamon purkupaikka pysyy nykyisenä ja myös tehdään purkupaikka Nokianvirrassa.

Lisäksi hankkeeseen liittyvät suunnitelmat johtaa Nokian Siuron jätevedenpuhdistamon yhdyskuntajätevesiä Kullaanvuoren puhdistamolle. Siuron osuus olisi vajaa 3000 asukasvastinelukua (AVL) vastaava kasvu jätevedenkäsittelyyn.

Nokian Kullaanvuoren yhdyskuntajätevesien käsittely vastaa nykyisin noin 30 000 asukasvastinelukua. Paperitehtaan kuormitus asukasvastineluvulla on noin 60 000. Muutoksen jälkeen yhteispuhdistamon laskennallinen asukasvastine olisi vuonna 2040 noin 105 000. Laskennallisesti muutos verrattuna Kullaanvuoren nykyiseen puhdistamoon vastaisi noin 75 prosenttia hankeluettelon hankekoosta. Muutos verrattuna nykyiseen Kullaanvuoren ja tehdään yhteenlaskettuun tulokuormitukseen olisi noin 15 000 asukasvastinelukua eli 15 % hankeluettelon kokorajasta. Kasvu johtuu väestön ja liittymisasteen kasvusta sekä tehdään kuormituksen kasvusta (vajaa 4000 AVL).

Yhteispuhdistamossa jätevesiä voidaan käsitellä kolmella linjalla, yhdistämällä Kullaanvuoren kaksi linjaa ja paperitehtaan linja (liite 1). Osa paperitehtaan esiselkeytetyistä jätevesistä johdetaan Kullaanvuoren puhdistamon biologiseen vaiheeseen ja osa esikäsitellyistä yhdyskuntajätevesistä johdetaan paperitehtaan puhdistamolle.

Nokian yhteispuhdistamon tavoite on parantaa typenpoistoa. Teollisuuspuhdistamolle ei syötetä ureaa biologisen prosessin ravinteeksi vaan typpi saadaan jatkossa yhdyskuntajätevedestä. Lisäksi typen sitoutuminen Kullaanvuoren puhdistamolla kasvaa teollisuusjäteveden sisältämän orgaanisen kuorman vaikutuksesta.

Kullaanvuoren yhdyskuntajätevesien puhdistamoliete viedään nykyisin Nokiolla sijaitsevalle Koukkujärven jätteen käsittelyalueelle kompostoitavaksi. Paperitehtaan liete viedään poltettavaksi Fortum Oyj:n voimalaitokseen Sastamalaan. Yhteispuhdistamon lietteet käsitellään joko kuten nykyisin tai tehdään biologisessa puhdistusprosessissa syntyvä lietejäte yhdistetään yhdyskuntajätevedenpuhdistamon lietteiden käsittelyyn. Lietteet voivat soveltua käsiteltäväksi myös Tampereella Tampereen Veden tai Pirkanmaan jätehuolto Oy:n suunnitteilla olevissa laitoksissa.

Siuron jätevedenpuhdistamolta on suunniteltu siirtoviemäri Nokian Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamolle. Siirtoviemäri voidaan toteuttaa vuonna 2012, mikäli Nokian kaupungin hankkeelle myönnetään rahoitus alkuvuodesta 2012. Siuro voidaan liittää joko Kullaanvuoren puhdistamoon tai siitä muodostettavaan yhteispuhdistamoon. Siuron puhdistamo jatkaa toimintaansa liittämiseen asti.

Hankkeesta vastaava

Nokian yhteispuhdistamolle tultaneen perustamaan Jätevesiyhtiö tulevaisuudessa. Tässä päätöksessä hankkeesta vastaava on Nokian kaupunki.

Asian vireille tulo

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 16.11.2011 Pirkanmaan ELY-keskukselta yhteisviranomaisen ratkaisua, tuleeko Nokian yhteispuhdistamoon soveltaa YVA-menettelyä. Liitteenä toimitettiin lupahakemus ja sen täydennykset.

Asian käsittely

Hankkeesta vastaavan kuuleminen (24.2.2.2012)

Nokian kaupunki, 29.2.2012. Yhteispuhdistamo ei todennäköisesti lisää ympäristökuormituksen määrää tai vaikutusta niin, että YVA-menettelyä pitäisi soveltaa. Lisäksi **Georgia-Pacific Nordic Oy:n** 27.2.2012 näkemys vastaa päätösluonnoksessa todettua käsitystä, että yhteispuhdistamo ei merkittäväällä tavalla lisää kuormitusta alueella.

Neuvottelut viranomaisten kanssa (24.2.2012)

Nokian kaupunki (ympäristöpäällikkö 24.2.2012) muutoksen vaikutus on niin pieni, että se ei ylitä YVA-lain soveltamisen kynnystä. Paperitehtaan alueelle on vireillä asuinalueen kaava, mutta sen etenemiseen liittyy epävarmuutta.

Sastamalan kaupunki (terveysvalvonnan johtaja 29.2.2012). Yhteispuhdistamoon siirtymisen lähtökohtana tulee olla yhteenlasketun ympäristökuormituksen vähentäminen entistä tehokkaampien puhdistusprosessien avulla, myös 2040 saakka ulottuvassa suunnitelmassa, vaikka AVL nousee n. 15 %. Kolmilinjainen puhdistusprosessi lisää toimintavarmuutta. Kokemäenjoen alapuoliselle vesistölle tuskin on merkittäviä vaikutuksia.

Hankkeen todennäköiset haitalliset ympäristövaikutukset

Muutos yhteispuhdistamoksi

Vesistövaikutukset Nokianvirtaan ja Kokemäenjoen vesistöön

Yhteispuhdistamon laskennallinen kuormitus kasvaa verrattuna Siuron, ja Kullaanvuoren sekä paperitehtaan yhteenlaskettuun nykyiseen kuormitukseen. Yhteispuhdistamon piste-kuormituksen todellinen, laitoksen käyttöä ja velvoitetarkkailutuloksia vastaava muutos tai muodostuva kokonaispistekuorma ei kuitenkin todennäköisesti olisi merkittävä suhteessa verrattuna (Kokemäenjoen) vesistön suureen hajakuormitukseen vesistöissä.

Yhteispuhdistamo ei vesistön kokonaiskuormitukseen suhteutettuna merkittävästi lisäisi purkuvesistöön kohdistuvaa kuormitusta nykyisestä. Yhteispuhdistamon kuormituksen muutos tai yhteiskuormitus nykyisen kuormituksen kanssa eivät todennäköisesti merkittävästi lisäisi purkupaikan alapuolisen vesistöön kohdistuvia vaikutuksia nykyisestä.

Nokian yhteispuhdistamon lupahakemuksen täydennyksessä on esitetty Kokemäenjoen vesiensuojeluyhdistyksen lausunto (14.10.2011) yhteispuhdistamon vesistövaikutuksista vuoden 2040 kuormituksen mukaan. Lausunnon tulkinnasta on saatu lisätietoa (sähköposti 17.2.2012, Ramboll).

Pinta- ja tekopohjavesi/vedenhankinta

Jätevedenpuhdistamoiden muutoksella yhteispuhdistamoksi ei todennäköisesti olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia purkupaikan alapuolisen vesistön veden hankintaan (pinta-vesi/tekopohjavesi Virttaankangas).

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Muutoksen lisävaikutus ja tai yhteisvaikutusten haitalliset vaikutukset nykyisen purkupaikan ympäristössä tai alapuolisen vesistön virkistyskäyttöön, kalastoon eivät olisi todennäköisesti merkittäviä.

Haju ja melu, vaikutus nykyiseen maankäyttöön

Yhteispuhdistamon aiheuttama haju ja melu eivät muutu merkittävästi nykyisestä puhdistamoiden ympäristössä tai nykyisissä käsittelypaikoissa. Häiriöiden pienempi todennäköisyys voi vähentää hajuhaittoja. Lietteiden uusien käsittelylaitosten toteutumiseen liittyy epävarmuutta ja niiden mahdolliset vaikutukset ja niiden osuus esimerkiksi seudullisesti keskitetystä poltosta ml. kuljetukset, purku jne. muualla on vaikeasti arvioitavissa.

Yhdyskuntien ja teollisuuden jätevesien yhteiskäsittelyn lietteiden ympäristövaikutukset verrattuna nykyiseen erilliseen käsittelyyn eivät aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia tai heikentäisi merkittävästi lietteiden hyötykäyttöä ensisijaisesti lannoitteena ja toissijaisesti niiden polttoa.

Ympäristöönnettomuudet

Kullaanvuoren puhdistamolla ja paperitehtaan puhdistamolla on esiintynyt häiriötilanteita. Molempien purkupaikat sijaitsevat kuitenkin Nokianvirrassa, jossa on hyvät laimenemisolosuhteet. Yhteispuhdistamon kolmilinjainen puhdistusprosessi lisää todennäköisesti sekä yhdyskuntajätevesien että paperitehtaan jätevesien käsittelyn toimintavarmuutta.

Yhteisvaikutukset

Nokian Kullaanvuoren puhdistamon muutoksella on yhteisvaikutuksia nykyisten puhdistamoiden ympäristövaikutusten kanssa. Muutoksen jälkeen yhteispuhdistamon koko vastaa 105 % YVA-asetuksen hankeluettelon rajasta.

ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Pirkanmaan ELY-keskus päättää, että Nokian yhteispuhdistamo -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettyihin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia, tai joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Lain 4 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointia edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 10c) kohdan perusteella jätevesien käsittelylaitokseen, joka vastaa kooltaan yli 100 000 asukasvastinelukua. Nokian Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamon muutos on YVA-asetuksen hankeluettelon kokorajaa pienempi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tulee soveltaa myös hankeluettelon kokorajaa pienempään hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelossa esitettyjen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Arviointimenettelyn soveltamisessa yksittäistapaukseen tarkastellaan erityisesti hankkeen ominaisuuksia ja sijaintia sekä vaikutusten luonnetta (YVA-asetus 7 §).

Lisäksi otetaan huomioon hankkeen yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien tai suunniteltujen hankkeiden kanssa. Muutoksessa muodostuu jätevedenpuhdistamo, joka on asukasvastineluvultaan 105 000 arviointiajankohtana 2040. Muutos nykyiseen tulokuormitukseen on noin 15 prosenttia. Jätevedenpuhdistamolle suunnitellaan lisäksi johdettavaksi jätevesiä Nokian Siurosta, mikä edellyttää uuden siirtoviemärin.

Muutos Nokian yhteispuhdistamoksi ei aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä haitallisia suoria tai välillisiä vesistövaikutuksia puhdistamon alapuolisessa Kokemäenjoen vesistössä ja sen ympäristössä, kun otetaan huomioon vesistön nykytila ja kokonaiskuormitus. Muutos ei todennäköisesti laajenna nykyistä vaikutusaluetta vesistössä. Yhteispuhdistamon prosesseja voidaan käyttää siten, että vesistövaikutuksia ja hajuhaittaa aiheuttavien häiriötilanteiden todennäköisyys vähenee.

Georgia-Pacific Nordic Oy:n paperitehtaan puhdistamon sekä Nokian Siuron yhdistämistä siirtoviemärillä Nokian Kullaanvuoren yhdyskuntajätevesien nykyiseen puhdistamoon eli Nokian yhteispuhdistamo -hankkeesta ei aiheudu ottaen huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne laadultaan ja laajuudeltaan todennäköisesti merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka ovat rinnastettavissa hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin.

Hankkeesta vastaavan tulee olla riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista, vaikka hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain tarkoittamaa arviointimenettelyä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 67/1999, 458/2006) 4, 6, 19, 25 §
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6, 7 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän YVA-lain 6 § 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Yksikönpäällikkö

Hannu Wirola

Ylitarkastaja

Leena Ivalo

PÄÄTÖS saantitodistusta vastaan hankkeesta vastaavalle

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan (14 pv) Nokian ja Sastamalan kaupunkien virallisilla ilmoitustauluilla. Päätös on nähtävillä Nokian kaupungin virastossa, Harjukatu 23 ja Sastamalan kaupungin virastossa, Aarnontie 2, Sastamala. Päätös on nähtävillä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksen Internet-sivulla www.ely-keskus.fi/pirkanmaa/yva

LIITE Valitusosoitus

TIEDOKSI

Georgia-Pacific Nordic Oy Nokian paperitehdas, Jenni Vainio
Sastamalan kaupunki, Risto Ekonen
Nokian kaupunki, Ahto Penttinen
Hämeen ELY-keskus, kalatalousyksikkö, Hannu Salo
Varsinais-Suomen ELY-keskus, Seija Savo
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Päivi Linho
Suomen ympäristökeskus